

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gl., za pol leta 1 gl. 60 kr., za četrta leta 80 kr. — Naročnina se pošilja opravištvu v dijaškem semenišču (Knabenseminar). — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezne liste prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. — Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 5 kr. dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Slovensko društvo v Sevnici.

Veselega srca in z veliko radostjo nastavimo denes pero in poročamo za sedaj v kratkih potezah o važnem zborovanji Slovenskega društva v prijaznej Sevnici ob zelenej Savi.

Po železnici došle goste so blagi narodnjaki Sevniški pričakali na kolodvoru in v lehkkih kočijah odpeljali v snažno Sevnico. Kmalu po 3. uri popoldne 12. avgusta in opravljenej službi božji odpre predsednik g. dr. Radaj zborovanje v g. Simončičevej gostilni, ki je bila okusno ozaljšana z veliko podobo cesarjevo; stene so bile prevlečene s slovensko trobojnico in z napisi okinčane: Zedinimo se — Ne vdajmo se. Iz strehe na ulico je plapolala velika slovenska zastava. Navzoč je bil c. k. okr. glavar g. Rupnik in okolo 400 mož iz Sevniškega in Brežiškega okraja.

G. notar Veršec pozdravi v gladkej besedi navzočega drž. poslanca g. dr. Vošnjaka, ki potem med živahnim živio-klicanjem društvenikov stopi na lepi oder in poroča prav umevno in mojstersko o delovanji državnega zbora, prilično tako, kakor v Celji in Šoštanj. Možje so ga kaj pazno poslušali in vprašali o raznih rečeh, n. pr. blagi Lenček starejši, kaj je z živinsko soljo in če bi se ne dala kruhenska sol ceneje prodavati?

G. dr. Vošnjak odgovori, da je to težko, ker sol vrže po 6 milijonov goldinarjev državnej blagajnici; ko bi to prenehalo, pozvišati bi trebalo druge dače, živinska sol se bode pa kmalu začela prodavati, brž ko bode sredstvo iznajdeno, ki se bode soli dodavalo, da ne bode živini škodljiva. a je ljudje vendar ne bodo mogli kuhati in za se rabiti. Kdor tako sredstvo izume, dobi 5000 fl. nagrade od ministerstva.

Posestnik Kljun iz Senova prosi, naj se dela na to, da bodo tatom menje dobro stregli v kajhah; sedaj se jim predobro godi. Dr. Vošnjak izjavi, da je on tudi tega prepričanja, in

bode za to glasoval, kedar pride v državnem zboru na vrsto.

J. Hlebic iz Blance želi, da bi župani smeli braniti ženitev ljudij, ki nič nimajo in so potem prisiljeni krasti. Dr. Vošnjak opomni, da so takšni predlogi uže večkrat se stavili v deželnem zboru štajerskem pa nemški liberalci so te opravičene želje kmetov vselej ošabno vrgli pod klop.

Konečno nasvetuje J. Zalokar iz Blance g. dr. Vošnjaku najpresrenejšo zahvalo s prošnjo, naj blagovoli svoje volilce še v bodoče jednako krepko zastopati, čemur navzoči z burnimi živio-klici pritrdijo.

Namesto poslanca dr. Šnidersiča, ki je povabilo odbil češ, da boleha, poročal je g. dr. Radaj o delovanji deželnega zbora štajerskega in povdarjal, kako imajo slovenski kmetje premalo poslancev.

Potem je g. Lenček mlajši v iskrenih besedah priporočal sadjerejo in društvo cesarjevič Rudolfovo v št. Juriji, g. inženir Miha Vošnjak, pa jako poučljivo pojasnil denarstvene zavode Slovencev. Obadva govora objavimo posebič.

Naposled se je prebrala spomenica do ministra Taaffeja s trojno prošnjo: 1. naj se zanaprej na spodnjem štajerskem nastavljajo samo taki uradniki, kateri bodo slovenski in nemški dobro govorili in pisali, slovenšine popolnem nezmožnim političnim, davkarskim in poštnim uradnikom (80) se pa naloži slovenščine naučiti se, 2) podpora 7700 fl. za 14 konceptnih praktikantov c. k. namestniji dovoljena se tako razdeli, da pride 2500 fl. za 5 slovenskih juristov v porabo; 3. pri ministerstvu znotranjih zadev namešči se referent za slovenske dežele in v Mariboru ali Celji ustanovi se oddelek graške namestnije. Spomenica bila je odobrena in se predloži ministru po 3 naših slovenskih državnih poslancih.

Omeniti še moramo, da se je zavoljo 11 vsled upora trto-ušnej komisiji zaprtih kmetov (eden ima doma ženo, 8 otrok in 80letno mater in očeta) državne poslance prositi, naj se takoj do cesarja obrnejo, da bodo za čas preiskave domov spuščeni, ker je silno veliko dela. G. dr. Vošnjak je obečal, takoj vse storiti, kar je mogoče. S 3kratnim burnim živijo na cesarja bilo je zborovanje skončano.

Zvečer so vrli domoljubi gostom iz Štajerske in Kranjske, zlasti iz Krškega in Ljubljane, od koder je bil urednik „Slov. Naroda“, g. Železnikar, navzoč, priredili lepo veselico s petjem.

Vršile so se razne napitnice. Mnogo dopala je ona, katero je g. dr. Vošnjak spregovoril čestitima gospodoma župniku in kaplanu, dr. Radaj blagemu županu Sevniškemu in g. dr. Turnar iz Budimpešte navzočim gospam in gospodičnam.

Sevnico štejemo od sedaj med odlično narodne slovenske trge. Gornji grad, Mozirje, Brašlovce, Vransko, Zavec, št. Jurij, Šmarije, Središče, Veržej itd. dobijo novo narodno tovaršico, prijazno Sevnico. Živela slovenska Sevnica ob zelenej Savi!

Prisrčna hvala vsem domoljubom in domoljubkinjam, ki so pripomagali, da se je 4. občni zbor Slovenskega društva tako izborno lepo vršil.

Celjski lisjak je zopet nemiren.

Več časa se uže nismo brigali za kozle celjskega lisjaka. Toda ker ga uže toliko srbi, da ne da miru, treba mu počohati.

Dobro vemo, da ta list ni slovenski, ampak nemškutarški list, ki si prizadeva Slov. Gospodarja spodrinoti, če uže ne v žlici vode potopiti in uničiti. Vendar preslab je ta „lisjak“. Slovenci so ga spoznali ter ne marajo za njega. To ga pa jezi, da uže ne vé, kaj bi začel. Izmisli si naposled glavnega urednika Gospodarjevega napadati in če le mogoče od uredovanja odpraviti. Zato zbada, peha v njega, kder le more, časih prinese tudi debelo laž n. pr. ko ga je v Slivnico za župnika poslal, ali meni nič tebi nič iz Maribora prestavil. Zastonj.

Sedaj se pa še bolje potuhne, preobleče se v samo ljubezen, pobožnost in svetost ter začne Slovence in posebno duhovščino omilovati, da na takšnega Gospodarja poslušajo in ga vzdržujejo. No, uže vedo zakaj in celjski lisjak je zadnji, kateri jim ima tukaj nauk in svetov dajati. Lisjakova jeza, smešno potajevanje pa je najboljši dokaz, da je Gospodar prav uredovan, primerno časom, v katerih živimo, in ljudem, proti katerim teče narodna, cerkvena in verska borba.

Da se v teku mnogo let marsikatera pomota itd. vrine, temu se ne more nihče čuditi, kdor reč pozna. Kaj se pa na nasprotni strani napinja in svetu kot poštenost uže prav ostudno ponuja, to kažejo sledeči dogodki.

Celjski lisjak in jegov urednik, advokat celjske „šparkase“, znani velikonemški in liberalni piskač, g. dr. Glantschnigg; lovi uže več časa Gospodarjevega urednika, da bi ga pred celjsko sodnijo in porotnike spravil. Ta se ne boji sodnije, ampak tega, da bi ne prišel pred porotnike, ki so njegovi politični nasprotniki in sovražniki, liberalci, mogoče tudi freimaurerji. Da se človek takšnim ogiblje, to je naravno. Vendar je letos dr. Glantschnigg meseca januarja tako nesramno udrihal okolo sebe, da je urednik začel tožiti. Toda v preiskavi pokaže se sledeče: g. dr. Glantschnigg, celjski advokat, je pri sodnji izjavil, da je urednik Sevniško šulvereinsko šolo bil v Gradci pri deželnem odboru ali deželnem šolskem svetu zatožil ali ovadil, češ: otroci tam ne dobivajo poduka v kerščanskem nauku. Sodnija vpraša deželni šolski svet: je li to res? Deželni šolski svet pa odgovori, da to ni res, urednik Gospodarja ni nikoli kaj tje tožil ali ovadil. Tako je bil dr. Glantschnigg, urednik lisjakov, pri sodnji na sramoto postavljen. Gospodarjev urednik pa je potem tožbo vzel nazaj rekoč, da se s človekom, ki zamore pri sodnji tako krive, neresnične, celo izmišljene reči v protokol dajati, kakor tukaj dr. Glantschnigg, neče tožiti.

Drugi dogodek. Mahrenberški notar Rudl, ima pisarja Lešnika. Ta toži Slov. Gospodarja zaradi nekega dopisa iz Mahrenberške okolice. Ker še tožba ni končana, prepoveduje postava o njej podrobneje poročati. Pisar Lešnik ali prav za prav njegov advokat dr. Glantschnigg izvesta, da je dopis poslal Remšniški č. g. župnik in ga takoj tožita. Ta otrese tožbo z neko „izjavo“, katero je v Mahrenbergu podpisal in se z njo s tožnikom spravil. Tota „izjava“ je potem prišla v nemško-liberalne liste n. pr. Tagespost, Deutsche Wacht, Marburger-Zeitung in v lisjaka. Povsod pa so dopsiljavci ove „izjave“ nesramno in po krivici napadali glavnega urednika in očitali mu, da je on „tisti“, ki je župnika „izdal“. Dopsiljavec „izjave“ Marburgerci, je stopil popolnem in brez vsega srama med lažnjivce in na ravnost rekel, da je glavni urednik pisarju Lešniku dopisnika naznanil. Marburgerca je bila po §§ 19. tiskovne postave prisiljena laž preklicati in resnico povedati, kako sta dr. Glantschnigg in Lešnik dopisnika izvedela, kar pa „lisjak“ popolnem prekriva! Zakaj? No, ker bi sicer po uredniku ne mogel udrihati.

Resnica je namreč ta: na ukaz celjske

okrožne sodnije morala je okrajna sodnija mariborska poklicati glavnega urednika kot pričo, in mu razložiti, da mora tako govoriti, kakor bi zamogel s prisego potrditi, to pa na dvojno vprašanje 1. je li Vam dopisnik znan? 2. če Vam je znan, je li Remšniški župnik? Uprašanec se brani in prosi, če sme tukaj molčati, se izpovedanju odtegnoti, sploh ne odgovarjati? Sodnik reče, da ne, ampak da ima le reči: da ali ne! Ker je toraj bilo izpovedanje sodnijski zaukazano, je se moralo tudi po resnici izpovedati tako, kakor se pred živim Bogom zamore vsaki čas s prisego potrditi. Tako veleva poštenost, tako zahtevajo božje in človečje postave.

To vé in mora vedeti tudi advokat dr. Glantschnigg. Ako pa on resnico prekriva in psuje, kaže to, da je vse njegovo početje neumno, neopravičeno, njegova skrb za duhovnike in njihovo čast nekaj zelo smešnega, njegovo kričanje, da Gospodar mir kali, tako resnično, kakor njegova izjava pri sodnji, da je urednik šulvereinske šole pri deželnem šolskem svetu tožil, njegova trditev, da on duhovnikom čast skazuje, katera jim gre, tako ljubeznjiva kakor tedaj, ko je v lisjaku pisal, da so mešniki „umazanci“, kterim ne gre več rok „lizati“ dalje ko je brodil „o farškem“ gospodstvu v šoli itd. ter mešnike „oslom“ prispodabljal.

Oj lisjak! potajuj se kolikor hočeš, jamraj o „moralnosti“, poteguj se za mešnike, hvali svojega „dekana“ (?), ti si in ostaneš lisjak. Za vsako dlako te najdemo. Ti ne bodeš Slovencem še manje pa duhovnikom naukov z uspehom dajal. Tvoje jeze in srda pa se Gospodar nič ne boji.

Desterniški.

Gospodarske stvari.

Puter pa poletna vročina.

Da tudi v poletni vročini puter slasten in okusen ostane, ravnajo v severni Ameriki tako-le: Vzamejo v ta namen toliko soli, kolikor je morejo $2\frac{1}{2}$ litra vode raztopiti, pride-nejo 63 gramov solitarja in 250 gramov bele-ga sladkorja.

Vse to se zavre, pene se sproti posnemajo in poslednjič se vse vkup razhladi. Puter, kteri se ima vložiti, mora biti dober, črsteven in trden, dobro pregnjeten in osoljen.

Narejajo se iz njega po pol kilogramov težki svalki, ki se dobro v tanko pa snažno platno zaviti v glinast lonec položijo in potek-nejo tako, da se ne pomučkajo med seboj.

Na tako v lonec potaknjeni puter se od popisane solne juhe toliko nalije, da je vse prek in prek z vodo pokrito in vrhoma se še

lonec z glinastim pokrovom ali pa s kamneno ploščo dobro zavezne.

Gori popisane solne juhe se mora pa nekaj hraniti da se je more, kedar je treba, vedno nekaj doljiti. Tako si hranujejo praktični severni Amerikanci o vročih poletnih časih svoj puter.

Kako pomagati, če svinje na šenu vzbolijo.

Prva skrb je, da se bolenim prascem prav prozračen hlev preskrbi, in da se vsaka žival vsaki dan dva do trikrat z mrzlo vodo iz škropilnice čez in čez polije. Ako je voda za kopa-nje v bližini, je dobro vanjo zaganjati, da se cele ure v nji kopljejo in hladijo, kar jim dobro dene. Navadni vsakdanji krmi se vsakdan na žival za oreh debel kos lesenega oglja stolče pa ne v prah zmane, kar živali rade jedó. Zmesnina iz $\frac{1}{2}$ grama karbolne kisline in 25 gramov vode, ki se potem bolenim živalim vbrizgne, je imela že mnogokrat naj boljše nasledke. Če se je to za pravega časa zgodilo, je bolezen brez škode minila.

Kako muhe pregnati.

Prav zanesljiv pomoček silno nadležne muhe iz sob, kuhinj itd. pregnati, so plitve posodice, v ktere se je nekoliko lavorikovega olja nalilo. Te posodice se postavijo v sobo in duri in okna odprejo in muhe skozi nje pobegnejo. V kuhinji in jednih shrambah je dobro vso lesovino s tem oljem pomazati. Pravijo, da vse muhe pred tem oljem pobegnejo.

Sejmi. 18. avgusta Podsreda, Kostrivnica
Devica Marija v puščavi, 19. avgusta Gradec,
Lembah, Sevnica, Obrež pri Ptuji, Mozirje, Vo-
zenica, Straden, Strass.

Dopisi.

Iz Pišec. (Habsburško svečanost) smo tudi tukaj mogoče slovesno obhajali. Uže v nedeljo 1. jul. vihrale so z zvonika velike bandere: cesarska, štajerska in slovenska. V ponedeljek 2. jul. zbralo se je veliko ljudstva ob 9. uri k sv. meši, ker so č. g. župnik bili dan poprej s prižnice razložili pomen svečanosti. Po dokončanej službi božji se je podala mladež v lepo okinčano šolsko poslopje, kder je nadučitelj g. Kokot kaj lepo govoril o vladarjih iz Habsburške hiše in zlasti omenjal vesele in žalostne dogodke iz slavnega vladanja sedanjega cesarja. Ko je toraj rekel: želimo, da bi naš presvitli cesar še mnogo let krepko in srečno vladali, ter iz srca recimo: Bog ohrani našega dobrega cesarja in vso njegovo preuzvišeno rodbino, vskliknejo vsi učenci navdušeno: živijo, živijo, živijo! Potem so zapeli cesarsko pesem in prejeli vsak knjižico; Habsburški rod.

Popoldne zbere se zopet vsa šolska mladina in se poda pod vodstvom učitelja na prijazni hrib gospe Högelsbergerjeve na severni strani od cerkve. Nad njim je plapola 5 metrov dolga cesarska bandera, streljanje pa se je kakor dopoldne tudi sedaj krepko glasilo in daleč razlegalo. Na višini je senčnata ravan, kder se mladež pogosti s kruhom in vinom. Zmes vršijo se razne igre, nاپitnice, deklamacije, pesmi n. pr.: 600letnica habsburška, Avstrija moja, Pozdravljam domovina te itd. Hvaležno poslovljivi se dobronikom vračajo se proti 7. uri šolarji domov in zapojejo še pred hišo gospe Pleteršnikove cesarko pesem in se razidejo. Čast in zahvala pa bodi tukaj javno izrečena vsem, ki so k tej ljubej svečanosti pripomagali. Bog povrni! Čast in hvala pa tudi vrlemu skladatelju Dr. Gust. Ipavec, kateri je pesmi: „Sestoletnica združenja Štajerske z Avstrijo“ tako lepi, genljivi in veličastni napev vglasbil, in so tukaj srednje dele te pesmi samo na koru, začetek in konec pa pri vsakej kitici v cerkvi ljudstvo in šolarji združeno izvrstno peli. Omeniti je še, da je imela tudi tisti dan šolska mladež cesarjevič Rudolfove šole v Globokem pri podružnici sv. Jakoba na Malemvrhu božjo službo in potem veselico na ravnini pri Razlagu v Globokem, ktere se je tudi mnogo šolskih prijateljev udeležilo, toraj se zamore reči, da je vsa fara ta dan slovesno in spodobno obhajala. Bog daj, da bi tudi naši potomci tisočletnico habsburško tako veselo slavili, kakor smo mi letos šestoletnico!

Iz Pilštanj. (Letina — vreme). Letina tukaj koj dobro kaže. Sena bilo je po obilem in se je tudi večidel v lepem spravilo. Otave bo tudi dosti. Na nekterih krajih je povodnja veliko škode napravila. Ječmen in rž sta se skazala. Pšenica je sosebnost bolj v hribih dobro storila. Zrnje je drobno, pa čvrsto kot pesek. Koruza dobro dela. Vinogradi so letos sladko upanje kmeta. Bog vari kake nesreče. Deževalo je zadnje dni meseca pogosto. Toče še ni bilo slediti. Kaj nas v naših krajih najbolj žalosti, je, da se vino, zlasti lanskó kazi. Najprej se skali, potem začne v sodu šumeti in bobneti, naposled postane črno-zeleno, in proč je ž njim. Prosimo za dober svét! Sadja ni po obilem razun jabelk. Koruna ne bo dosti. Božjega pota k Mariji Bistriški se je veliko romarjev iz naše fare udeležilo. F. L.

Iz Ptuj. (Poziy zaradi dr. Mikložičeve svečanosti). Dne 2. sept. t. l. obhajala se bode o Ljutomeru slavnost slovenskega velikana, po vsem svetu v učenjaških krogih znanega Mikložiča. Udeležilo se bode te slavnosti, kakor se iz pisem, na dotični odbor došlih sklepati sme, jako obilo dostojanstvenikov, tako slovenskih in sploh slovanskih,

kakor tudi inonarodnih. Da se ta slavnost dostojno izvrši, treba je tudi petja, to pa izbor nega in tej slavnosti primernega. Pevci ptuj-ske čitalnice vadijo se v to svrhu že dalj časa. A malemu številu, katero ptujski pevci premorejo, ni mogoče, pevskih točk tako izvesti, kakor se vsakako takej slavnosti pristaje. Vabijo se toraj slovenski pevci, duhovniki, učitelji, profesorji uradniki in dijaki, da blagovolijo pri tej slavnosti sodelovati. Do zdaj se je določilo, da se bodo sledeče pesmi skupno pele: 1. D. Jenko — Molitev. 2. Hajdrih — Jadransko morje. 3. Nedved — Zvezna. 5. Foerster — Slava Slovincem. 5. B. Ipavic — Kdo je mar? 5. Nedved — Mili kraj. 7. Jenko — Na moru. 8. B. Ipavic — Vojaška. 9. Jenko — Što čutiš. 10. Slovan. 11. Lepa naša domovina. Kdor hoče sodelovati, naj blagovoljno pevcem ptuj-ske čitalnice naznani, kateri glas da bode pel in ali želi, da se mu sekirice pošljejo. Prva skupna vaja bode v nedeljo, dne 26. avgusta ob 2. uri popoldne v „Narodnem domu“ v Ptuj, druga pa dne 2. sept. ob 8. uri dopoldne v Ljutomeru. Kdor hoče pri slavnosti peti, mora se vsaj ene skupne vaje udeležiti; želi se pa, da se večina pevcev prve skupne vaje udeleži.

Odbor čitalničnih pevcev v Ptuj.

Od sv. Urbana pri Ptuj. (Nemškutarija.) V našo faro je prišlo več „Sloven. Gospodarjev. Za neke dni pa so ti listi pod enim zavitkom na opravištvu lista nazaj prišli in na zavitku je bilo pisano: „wurde von den instehenden Adressaten nicht angenommen, retour Marburg“, (dotičniki lista niso sprejeli, tedaj nazaj v Maribor). Kdor Urbančane pozna kot bistré glave ktere tudi to zanima, kar se po velikem svetu godi, in tedaj časnike radi čitajo, se je moral čuditi, kako to, da „Slov. Gosp.“ vračajo, povprašali smo tedaj tiste kmete, na ktere je bil list poslan, ali ti so odgovorili, da lista nikoli niso v roke dobili, in da ga tedaj tudi niso nazaj poslali. Naš pridni in spoštovani občinski predstojnik v Ločiči je podpisal sledečo izjavo: Jaz podpisani Johann Wenko (Benko) župan v Ločiči potrdim s tem, da jaz nobenega „Slovenskega Gospodarja“ nisem nazaj poslal, ali pa na zavitku retour zapisal. V Ločiči 5 avg. 1883. Jan. Wenko, občinski predstojnik. Kdo je tedaj te liste nazaj poslal? Nikdo drugi, kakor poštar Marinič, ker razun njega ni nihče listov v rokah imel. Mi smo si potem zavitek, ktere ga nam je opravištvu pokazalo, pogledali in smo se prepričali, da je pisava poštarja Mariniča, katero mi dobro poznamo. Tako poštar Marinič pošto zlorabi v svojem sovraštvu proti Slovenstvu. O tem še bode se na drugem mestu govorilo. Mariniči se bojijo, da bi mi kaj druga zvedeli, kakor njihovo modrost.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Svitli cesar so v posebnem pismu čestitali kardinalu Schwarzenbergu in nadškofu v Pragi, ki obhaja zlato sv. mešo, in tako zopet pokazali svetu, kako čislajo katoliško duhovščino, delujočo za blagor vsakega ljudstva. Kardinal je se vselej tudi za narodne pravice Čehov potegoval. — Na Dunaji so razni delavci v velikem številu se zbrali pred policijskim ravnateljstvom in razsajali, ker je njihov list „Zukunft“ pogosto konfisciran ali pograbljen. Policaji in vojaki so pa se zakadili v delavce in jih razgnali. Pri tej priliki bilo je 42 delavcev ranjenih pa tudi nekaj policajev. — Gališki c. k. namestnik grof Potocki je šel v pokoj. Na njegovo mesto pride vitez Zaleski. — V Budimpešti so se Judi drzno obnašali in Magjare razdražili. ti pa so začeli razsajati in v večih ulicah Judom vse pobili: šipe, dveri, pohištvo, dokler niso policaji in vojaki miru napravili. — Hrvate čedalje bolj stiskavajo Magjari. Tako je magjarski Jud in najvišji finančni uradnik David v Zagrebu dal pribiti ogerski grb namesto hrvatskega, cesar si dosedaj ni upal. Na dalje slišimo, da hočejo Magjari primorsko mesto Reko (Fiumo) popolnem od Hrvatske odtrgati, kar bo se ve ljudi še huje razdražilo. — Na Koroškem se je čudo zgodilo. Slovenci v Rožeki dobijo slovensko šolo. To je deželni šolski svet vsled velikim prošnjam vendar enkrat dovolil. Blizu 100 šol vzdržujejo koroški Slovenci pa se podučuje nemški pogosto od nemških učiteljev, ki ne umejo nič slovenski. Deca se uči nemški brati, druga pa se skoraj ne nauči ničesar. To je ravno taka krivica, kakor če bi se Nemcem vsiljevali kitajski učitelji, ki bi nemško deco namesto v umljivej nemščini podučevali v neumljivej kitajščini. Da bi vendar liberalni Nemci enkrat sprevideli in popravili krivico, katero delajo tukaj po omiki hrepenečim Slovencem!

Vnanje države. Cesar Viljem je zopet doma in je srbskega kralja Milana povabil k velikim manevrom. To bodo pa Rusi gotovo zamerili. Sploh pa se ti pripravljajo na mogoči boj zoper Nemčijo, s katerim ta že več časa žuga. Zato delajo nove in velike šance okolo Varšave, Modlina, Ivangrada in Brešta-Litevskega, tudi nove železnice stavijo naglo, da bi leži in hitreje vojakov privali na vse strani. — Na Španskem nastala je na večih krajih revolucija, zlasti mnogo vojakov in oficirjev želi kralja pregnati in republiko proglasiti. Vendar do sedaj še so kraljevci močnejši od republikancev. — Papež so francoske republike predsednika v posebnem pismu svarili, naj popusti sv. katoliški Cerkvi neprijazno politiko. Predsednik je dolgo premišljeval in odlagal, sedaj se je kakor nekaj pijemonteški kralj

izgovarjal na ministre in poslance. Črnogorski knez je svojo hčer Zorko v sijajnem ženitovanju omožil s princem Petrom Črnimžordževićem; ruski car bil je zastopan po knezi Orlovu. V Egiptu še zmiraj kolera davi ljudi, vsaki dan še jih umrje 300—400. — Kitajci so iz Amerike zadnje mesece za 10 milijonov goldinarjev orožja in streliva dobili in pošiljajo proti Tonkingu vedno več vojske novemu Anamskemu cesarju v pomoč. Toda Francozi zbirajo tam tudi vedno več vojske in tako utegnemo vsaki čas od ondot čuti o krvavih bitkah.

Za poduk in kratek čas.

Cesar v Ptujih.

Znano je, da mi Slovenci, odkar je odložil g. dr. Ploj svoj mandat, nimamo ne jednega zastopnika v mestnem zastopu. Mi Slovenci tedaj v tem zastopu nimamo govoriti niti besedice „čast“ pa imamo plačevati velike mestne doklade, kajti gospodarstvo je povse slabo. Misli bi si pa vendar vsak, da ob priliki, ko pride sam presvitli milostljivi vladar v naše mesto, bode mestni zastop kaj storil za olepšavo. Pa kako se bi varal. Če je treba poslati deputacijo na Dunaj k nemškemu „parteitagu“, kder so na Slovane in tudi nas Slovence zabavljali in psovali, takrat ima naš zastop takoj zadosti denarja, da pošlje „naprednjaka“ ali menda le nazadnjaka Miheliča itd. na Dunaj. In če je treba napraviti kako Jožefovo „slavnost“ zopet ima mestni zastop mnogo denarja na razpolaganje, vsaj ima vsa taka slavnost edini namen nas Slovence psovati in svetu lagati, da je pri nas vse nemško, akopram so pri nas le pravcati „nemškutarji“.

Ko pa ima priti sam svitli vladar, naš milostljivi cesar, mestni zastop stori blizu toliko, kakor nič.

Slovenci so pa radi pokazali, da svojega cesarja črez vse ljubijo in da so mu čez vse vdani. Olepšali so svoje hrame, naši nemčurji pa so razobesili nekaj zastav, ki so jim od Jožefove svečanosti ostale in mej temi je bilo mnogo frankfurtare, t. j. tacih, ki so pri nas v Avstriji prepovedane. Toliko o mestnej olepšavi. Toda naši okoličani, pošteni slovenski kmetje, znajo svojega cesarja bolje čislati kot ošaben nemčurski „purgar.“

Zjutraj uže na den cesarjevega prihoda, to je 10. julija si povsodi zapazil brezštevilno praznično oblečenega ljudstva v našem mesteci. Ormožki okraj poslal pa je 119 jahačev v narodnej obleki. Imeli so čile konje, na katere smejo ponosni biti. Vsak jahač je imel cesarsko zastavico v rokah in slovenski trak čez prsa. —

Okoli 10¹/₂ odjašejo cesarju proti na Haj-

dino. Tukaj je bilo uže na stotine ljudstva. Kmečki hrami bili so lepo ozaljšani. Vse se je veselilo na cesarjev prihod.

Okoli pol ene se zasliši strel, v vseh cerkvah zvonijo, jahači pa v strahovitej vročini grejo cesarju nasproti. In ko cesar dospe na Hajdino, zaslišalo se je iz sto in sto grl „živio.“

Na Hajdini pozdravi Nj. Veličanstvo občinski zastop slovenski, cesar pa je blagovolil nagovoriti več osob, mej družimi tudi g. župnika in hajdinskega nadučitelja znanega nemškutarja, kateri je tako lačen, da od nemško-prajzovskega šulfereina groše jemlje, Vincenca Kocmuta vprašaje: kako otroci šolo obiskujejo? Na kar odgovori Kocmut: „prav slabo“. Če je tudi to istina, se nam zdi tak odgovor nasproti cesarju samemu zelo nepremišljen, kajti s tem je učitelj pred najvišjim gospodom vso občino osramotil. Pa kaj to nemčurja briga?

Cesar spremljan slovenskih jahačev pada se proti Dravi, kder so pijonirji napravljali most črez reko. Most je bil v 22 minutah gotov. Cesar sam, kakor tudi njegovo spremstvo podalo se je na most. Potem se poda cesar v mesto. Ves pot v mesto in skozi do glavarstva, kjer je cesar vzprejemal dostojanstvenike, duhovščino, okrajni odbor, pozdravljalo ga je polno občinstva razoglavo z navdušenimi živio-klicij.

Tu imam omeniti, da so naši nemčurji na vse pretege na to delali, da bi vse zadušili, kar je slovenskega. Toda dva znana glavača sta obračala, naš vrli slovenski kmet pa je obrnil in sicer tako, da je moral cesar sam razvideti, da so tu slovenska tla.

Nemčurji so dognali, da se cesar ni peljal mimo „Narodnega doma“, na katerem je plapola kranjsko-slovenska trobojnica, prepovedati pa so tudi hoteli samovoljno slovenske nagovore, kar se pa jim ni posrečilo. Župan Rodošek pa bi bil najraje videl, da bi kmečko ljudstvo ne bilo prišlo toti den v mesto in čul sem celo, da se je kmetom vhod v mesto branil. Tudi je bil toliko malosrčen, da si ni upal prepovedati razobešanje znanih frankfurtare, in zato ga je, kakor tudi Premiersteina c. k. deželni namestnik baron Kübek precej ostro pokaral: „zato (zavoljo razobešanja teh zastav) od mene ne bote imeli hvale in mislim tudi od Nj. Veličanstva ne, in zopet: to je pravi „škandal, oj škandal“. To so gotovo ostre besede, če se pomisli, da so bile od tako visokega nam Slovencem gotovo ne prijaznega gospoda v pričo toliko imenitnih gospodov in poštenih slovenskih kmetov govornjene. Župan Rodošek pa je se toti den kazal tako smešnega, kakor bi imeli pustni torek, ko se po mestu vozijo. Z voza je kričal: „klobuke dol, pa hoch, vivat“, toda nihče se ni zmenil za njega, kakor da bi on ne bi bil župan Ptujski. Še le ko vidi, da s „hoch“ nič ne opravi, začne sam prav jplaho

vpiti: no vpite, „čivio“, „čivio“, ljudstvo ga uboga in iz tisočernih močnih slovenskih grl si čul „živio“, „živio“ (pa ne „čivio“.). — Deputacije so bile vse milostno sprejete. Vrli župan g. Mikl nagovoril je Nj. Veličanstvo v imenu županov slovenski, cesar pa je posamezne vprašal o tej in onej zadevi. Ko odpusti to deputacijo reče jej: „srečno!“ Tedaj sam svitli vladar se našega jezika ne sramuje, našim nemškutarjem pa se začne takoj ježiti koža, kedar čujejo slovensko besedo. Premierstein je bil vprašan, kake narodnosti so prebivalci okraja, na kar je moral odgovoriti: razun mesta celi okraj slovenski. Najvažnejši pa je bil odgovor na dr. Geršakov slovenski sledeči odgovor: „Naj Nj. Veličanstvo blagovoli izvesti tiste pravične postave, ki nam zagotovljajo naš narnarodni obstanek in srečno bodočnost“; na kar cesar mej drugim rečejo: Meni so vse narodnosti jednako pri srci in prizadeval si bodem, da se izvedo vsi zakoni. G. Raišpa je blagovolil cesar vprašati o razmerah okraja, kako kaže letina itd. Omeniti imam, da je bil načelnik našega okrajnega zastopa jako prijazno sprejet, katero čast Rodošek ni tako imel. Po predstavi deputacij odpelje se visoki gost v bolnišnico in v hiralnico, na potu tja Ga je pa pozdravljala šolska mladež in množiča ljudstva. Potem se je odpeljal ob polu štirih, odzdravljajoč skoz okno občinstvu stoječemu tik železnice, katero Ga je neprenehoma burno pozdravljalo. To so glavne točke Najvišjega bivanja v našej okolici in mestu Ptuji in ne zdi se mi potrebno bolje natanko tega popisovati, ker je skoraj vsakkeri podrobnosti sam opazil. Mi Slovenci smemo s cesarjevim obiskom prav zadovoljni biti, vsaj smo tudi storili, kar je bilo v naših močeh. Naši nemčurji pa so vsled povedanih neumščin potrti.

I. M.

Smešnica 33. Velik gospod je v Celji se naobedoval. Ko plača, doloži še nekaj okroglega natakarioci strežnici. Ta pogleda dar in začudena reče: gospod, Vi ste se zmotili, to je samo pol krajcarja. Gospod odvrne: jaz se nisem zmotil, jaz nikoli ne dam — menje.

Razne stvari.

(Javna zahvala.) Podpisana izrekata naj toplejšo zahvalo v svojem in v imenu šolske mladine v celjski okolici vsem blagim dobrotnikom, ki so pripomogli, da so dobivali učenci in učenke skoz celo leto opoldne tople hrane. Dalje se pristrčno zahvalujeta slav. predstojništvu celjske posojilnice za 300 iztisov knjižice „Habsburški rod“, ktere je letos šolske mladeži pri Habsburški svečanosti podarilo. Franc Lipovšek načelnik kraj šolsk. sveta, J. Lopan, šolski vodja.

(Častno srenjčanstvo) podelil je trg Ljutomerski preslavnemu rojaku profesorju dr. Fr. Miklošiču. To je lepo. Slava Ljutomerčanom!

(V Podovi) na Dravskem polji so 22. februarja volili srenjske odbornike, župana pa še starega imajo, kateremu je nekdo srenjsko „tablo“ odnesel v dokaz, da bi se ga radi znebili. Bo treba pri glavarstvu potrkati! Župan in njegov pisac uradujeta nemški tako zmedeno, da je grdo.

(Minister Falkenhayn) da po kranjskem potovalnem učitelji g. Kramarji: „Gospodarsko berilo“ za napredovalni gospodarski poduk spisovati, to pa na prošnjo kmetijske podružnice št. Jurske ob južni železnici, predloženo po g. dr. Vošnjaku.

(V Zagaji pri Ljutomeru) je hčer nekega posestnika svoje novorojeno dete v kuhinji na tla padnoti pustila, da je umrlo; telo je v kleti skrila. Žandarji so prišli po njo.

(Umrli) je grajščak Šmarijski baron Rudolf Goedel-Lannoy 69 let star, brat našega drž. poslanca.

(V Mariboru v kajho) zaprli so znana oderuha Gassmajerja.

(V Ojstrem) je 10. t. m. bil plačilni den in odpust rudarjev. Pripeljala se je zaradi tega cela kompagnija vojakov iz Ljubljane, tudi 16 žandarjev je bilo navzočih. Vsem rudarjem je obljubil posestnik rudokopa g. Sarg, ako na delo idejo, poprejšnje dobre pogoje, toda rudarji so tirjali vrh tega še odpust ravnatelja, v kar pa Sarg ni privolil, in tako je rajši rudarje odpustil, 11 so jih vklenoli in zaprli, 50 takoj odpustili, vsi drugi so delo zopet nastopili.

(V Žičah blizo Konjic) se je precej močno vratna bolezen (Diphtheritis) pokazala, ter že več otrok, pa tudi učencev napadla in nekaj tudi zadavila; zaradi tega je šolsko obiskovanje od 12. avgusta naprej začasno prenehati moglo.

(Za nadučiteljsko službo v Rušah) so od okr. šols. svetovalstva bili prezentirani gg. Ernest Leske, Feliks Majcen in D. Trstenjak. Izmed teh treh je c. kr. deželni šolski svet izbral si Ernesta Lesketa iz Maribora.

(Ogenj.) V Obreži niže Brežic je pogorelo 5 posestnikov; škode je 10.000 fl.

(V Dramljah) je zopet izvoljen Franc Svetelšek za župana. Edini nasprotnik mu ni napravil nič. Svetovalci so: Fr. Mastnjak, Matija Freisteiner, Janez Vengušt in Fr. Šolinc; vsi v občinskem zastopu z županom vred so narodnjaki. Živeli!

(V Račah) na kolodvoru bila je ob cesarjevem prihodu tudi šolska mladina iz Rač, Brezule in sv. Marjete z učitelji vred navzoča. G. Paulšek, rački učitelj, si je za okinčanje kolodvora veliko prizadeval. Hvala mu!

Loterijne številke:

V Gradci 11. avgusta 1883: 63, 80, 22, 23, 39.
Na Dunaji „ „ 32, 76, 7, 20, 72.
Prihodnje srečkanje: 25. avgusta 1883.

Vsim prijateljem in znancem, ki so med boleznijo njunega premilega, nepozabljivega sinčka **Leona** svoje blago sočutje razodevali in pri njegovi smrti toliko lepih vencev darovali, izrekujeta najsrčnejšo zahvalo

Emilija in Miha Žolgar.

Celje, 12. avgusta 1883.

Zahvala.

Za mnoge dokaze prijateljstva in prijaznosti o priliki boleznii in smrti naše srčno ljubljene, nepozabljive tašče, oziroma stare matere, gospe

Franciške Schupeuz,

svečarjeve vdove

za mnoge lepe vence in za izredno številno spremstvo pri pogrebu, izrekajo podpisani vsem, v prve vrsti prečastitej duhovščini, sl. konventu usmiljenih sester, sl. katoliškemu društvu za Kranjsko, sl. katoliškemu društvu rokodelskih pomočnikov, zadnjim tudi za genljivo petje, najprisrčnejšo zahvalo,

V Ljubljani, dne 8. avgusta 1883.

Žalujoči ostali.

Za 130 fl. a. v.

te dobi mlatilnica z vitalom, v popolno dobrem stanu stoječa, z zraven spadajočimi posrebnimi jermeni.

Stroj se postavi lahko na pod, in se mlati z rokami, ali pa se vitalo na zunanjem prostoru vpreže z živino, o kojem slučaju se jermena stikata na vitalo.

Vidi in kupi se stroj z vitalom pri **Fran Vabič-i v Laškem**, do kterega se tudi lahko pismeno obrača. 2—3

Očale, nanosnike,

fino brusene, a ne lite,
ali iz stisnenedga stekla, priporoča

Ferd. Dietinger,

urar in optikar v Mariboru
v gosposkej ulici.

NB. Očale prodava takšne, ki so očem kupčevalčevim primerne, vse dotična popravila izvršuje točno in po nizkej ceni. 3—3

2-3

Zobozdravnik.

Prilичno svojega bivanja v toplicah na Laškem (Tüffer) bode

Zobozdravnik Dr. Tanzer,

c. k. vseučilišni docent graški

od 5. do 20. avgusta t. l. zobozdravniške in tehniške ordinacije dajal.

Živinski sejem

bo pri sv. Tomaži nad Veliko nedeljo dne 29. avgusta 1883 na den obglavljenja sv. Janeza.

1-2

Podučiteljske službe

so razpisane: Na dvorazrednih, v IV. plačilni vrsti stoječih šolah Veržej in Cven provizorično v Cezanjevcih definitivno, eventuelno provizorično. Nemškega in slovenskega jezika v govoru in pisanju popolnoma smožni prositelji naj vložijo svoje prošnje po predpisanem potu, do 10. septembra t. l. pri dotičnih krajnih šolskih svetih, pošta Ljutomer.

Okrajni šolski svet v Ljutomeru,

dne 8. avgusta 1883.

1-2

Sesaljke

solidne izdelave za različne potrebe: pivovarne, fabrike, rude, vodnake, dalje vodotočne cevi, sesaljke in spravo za kletarstvo, angleške cevi iz kovanega železa, cevi iz kopolnine in gumija,

Kovinsko blago

vsake vrste, pipe za vsakojake potrebe in in razne podobe, vretenice, ventile zaporne, pozračne ventile vsake vrste, poprijemače železne za razne cevi, spravo za kopališča, izlijavnike, kotlje za narejanje plina, varovalno orodje, posode za kolomaz, holländerje,

pipe za narejanje pen na pivu

naposled

blago iz lite kovnine in mednine

po obrazeih

priporoča po najnižjej ceni in s poroštvom za dobro robo

ALBERT SAMASSA

c. k. dvorni zvonar in fabrikant strojev in gasilnega orodja v

Ljubljani.

Podrobne cenilnike dopošilja brezplačno in franko.

Premeščanje.

Uljudno dajem na znanje vsem naročnikom novin pa tudi vsemu p. n. občestvu, da se

Zaloga papirja Janez Leonova

od 4. avgusta t. l. naprej nahaja

v šolskej ulici št. 2. (Schulgasse.)

Zahvaljujem se za skazano mi zaupanje na starem prostoru in prosim mi je ohraniti še za na dalje.

Janez Leonova vdova.